

Korte rede van de minister-president ter herdenking van de aanslagen in de VS op 11 september 2001, Tweede Kamer, 11 september 2002

11 september. Bij een zo groot verdriet, passen geen grote woorden. Vandaag denken we aan de 3154 mensen die hun leven verloren bij de aanslagen van 11 september 2001. We denken aan hun familie en vrienden. Aan al diegenen die onverwacht werden geconfronteerd met het allerergste in een mensenleven: het verlies van een dierbare.

De Verenigde Staten rouwen vandaag. En wij rouwen mee. Het Amerikaanse volk was solidair met ons toe wij in nood waren. Nu zijn wij solidair met de vrouwen en mannen van Amerika. Het Nederlandse volk en de Nederlandse regering betuigen hun diepe respect aan de nabestaanden.

“Alles van waarde is weerloos”, is een bekende dichtregel van Lucebert. Elf september heeft ons geleerd hoe broos en kwetsbaar een mensenleven kan zijn.

Er zijn krachten die misbruik maken van die kwetsbaarheid. En die krachten moeten we bestrijden. De fundamentele waarde die we delen, is eerbied voor het leven en respect voor onze medemens. Die waarde geven we nooit op.

We willen geen samenleving waarin het recht geldt van de gewelddadigste. We kunnen niet toestaan dat datgene wat ons het meest waardevol is, ons leven, onze vrijheid, onze democratische rechtsstaat, onder voortdurende bedreiging staan.

Veiligheid behoort daarom, ook in het beleid, een kernthema te zijn. Veiligheid op straat. In de wijken, de dorpen en de steden van ons land. In Europa. En op wereldschaal.

Het afgelopen jaar hebben we samen met andere landen veel gedaan om het internationale terrorisme een halt toe te roepen. Op diplomatiek gebied. Op juridisch gebied. En op financieel gebied. In de internationale politiek is de vooruitgang die in

korte tijd is geboekt zonder precedent. Maar het is nog niet voldoende; er zal méér moeten gebeuren.

Nederland zal zich daarvoor met hart en ziel blijven inzetten binnen de Verenigde Naties, de NAVO en de Europese Unie. We mogen onze verantwoordelijkheid niet ontlopen.

Ook in ons eigen land zal er méér moeten gebeuren. De kleine terreur van geweld op straat - geweld dat de ene mens de andere aandoet - moet stoppen. We tolereren dat niet.

Wat we verdedigen is de kernwaarde van onze samenleving. Die kern zit al in het woord zelf: *samen leven*.

Onze samenleving omvat veel verschillende identiteiten. En daar mogen we trots op zijn. Maar bij alle diversiteit, zijn eerbied voor het leven en respect voor de ander verbindende elementen.

Op een dag als vandaag passen geen grote woorden. Het is een dag om het verdriet van anderen te gedenken. Maar ook een dag om dankbaar te zijn voor ons leven en onze vrijheid. Een dag van stilte, maar ook van standvastigheid.